

Gyerekként sosem értettem, mi szükség van nemzetségtáblára olyan személynek, aki az Élő Isten fia, vagyis szűz édesanyjától fogant, eltölti az igazság és a Lélek? Ma is úgy gondolom, testi mivoltában is kapcsolódni akart teremtményéhez, az emberhez, hiszen küldetése az emberhez szól. Ez a nemzetségtábla Józsefé, akinek hitünk tanítása szerint semmi köze nem volt Jézus születéséhez. Tehát a nemzetségtábla mégis miért annyira fontos, hogy a keresztény kánonba is bekerült?

Minden kultúrának más és más az időfogalma. A számok szinte sosem pontosak, de sorrendjük jelzi a folytonosságot. A 42 nemzedék a zsidóságnál nem közismerten szent vagy misztikus szám. A kabbala mögöttes jelentést is tulajdonít a számoknak, a negyvenkettésről azonban nem tudom, hogy kiemelt jelentőségű lenne. Inkább a nemzedékek láncolatára utaló, a pontos emlékezést segítő felsorolás ez, amely a zsidókeresztények számára is fontos és megerősítő.

Egyszer tanárként azt a feladatot adtam a gyerekeknek, hogy írják le annyi felmenőjüknek a nevét és születési adatait, ahánynak csak tudják. Teljesen mindegy, hogy apai vagy anyai ágon. Az eredmény csalódást okozott. A legtöbb diák a nagyszülei születési helyét és évszámát sem tudta, jónéhálynak még a nagymama lánykori neve sem „ugrott be”. A 35 fős osztályból csak öten tudtak legalább öt generációt felsorolni. Köztük három zsidó gyermek, akik közül messze kimagaslott az a fiú, aki legalább kilenc vagy tíz generációt sorolt fel, név és lakóhely és viszonylagos évszám szerint. Vagyis a magyar-zsidó emlékezési versenyt bőven a zsidó tanulók nyerték.

Töprengtem rajta, hogy van-e ennek jelentősége az egyén, a közösség, az ország szempontjából. Gyökerek nélkül nem növekedhet a növény, vágott szárral vízben is hamar elhervad. Aki nem ismeri a múltját, nem emlékezik, azt a múltó idő korrodálja, nem pedig erősíti a megszerzett tapasztalatokkal.

A jézusi nemzetségtábla azt mutatja zsidónak és kereszténynek egyaránt, hogy Isten nemzedékeken át apáról fiúra küldi üzenetét, és jól teszi az ember, ha az üzenetet történetileg is őrzi, lényegét pedig eszébe, lelkébe vési. Keveset számít, hogy József vér szerinti apja vagy nevelőapja volt-e Jézusnak, mint ahogy az is, hogy Petőfi vér szerint magyar volt-e. Mindketten olyan oszlopok, amely köré fonódik egy hit, egy kultúra, egy veszélyben kovácsolódó nemzet sorsa. Ha ismerjük hitünk és nemzetünk történetét, akkor olyan alapon állunk, amely a modernitás világában is megtart annak, akik vagyunk és akik lenni szeretnénk.

Benyhe István, Budapest

